

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

Утвърдил:

Ректор:.....
(проф. д-р Сл. Томов, д.м.н.)

Одобрена от АС на 30.05.2016 г.

КВАЛИФИКАЦИОННА
ХАРАКТЕРИСТИКА

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО – КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР“
ПО СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“

П л е в е н

2016

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П
		Дата: 12.06.2013 г.
		Страница 1 от 10

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“
 ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО – КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
 „БАКАЛАВЪР“

П л е в е н

2016

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П
		Дата: 12.06.2013 г.
		Страница 2 от 10

Област на Висшето образование – 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление – 7.5. Здравни грижи

Специалност – 7.5.1. Акушерка

Образователно – квалификационна степен – Бакалавър

Продължителност на обучението – Осем семестъра

Форма на обучението – Редовно

I ОБЩА ЧАСТ

Квалификационната характеристика е неразделна част от Учебния план за специалност “Акушерка” във Факултет “Здравни грижи” при Медицински Университет - гр. Плевен. Обучението по специалност „Акушерка” на ОКС „бакалавър” в Медицински Университет - Плевен, се провежда в съответствие с Наредбата за Единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност “Акушерка” /обн. ДВ бр. 95 от 2005 год., изм. ДВ. бр. 82/10.10.06 год., изм. ДВ. бр. 88/09.11.10 год., изменена и допълнена от Постановление №86/15.04.16 год., обн. в ДВ бр.32/22.04.16 год./, както и с изискванията на ЕС, медицинските стандарти в РБългария, Наредба №1/08.02.2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно /ДВ бр. 15/18.02.11./, и препоръките на БАПЗГ като съсловна организация. Насочено е към формирането на професионалисти, подготвени да работят в условията на съвременна система на здравеопазване и динамичните промени в медицинската и акушерска наука и практика.

Квалификационната характеристика определя изискванията към професионалната подготовка, функциите и възможностите за професионална реализация на бакалаврите от специалност “Акушерка”.

Квалификационната характеристика подлежи на актуализация в зависимост от реформите в здравеопазването и нуждите на потребителите на кадри.

II. ОБЕМ НА ТЕОРЕТИЧНАТА И ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА

Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П Дата: 12.06.2013 г. Страница 3 от 10

"бакалавър" с професионална квалификация "Акушерка" се провежда в редовна форма с продължителност не по-малко от 4 учебни години, или не по-малко от 4675 часа и придобиване на не по-малко от 240 кредита по Системата за натрупване и трансфер на кредити, съгл. чл. 11 и чл. 12 от ЕДИ. Обучението се осъществява чрез теоретична и практическа подготовка. Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции, семинари и практически упражнения с продължителност не по-малко от 6 семестъра. Практическата подготовка се осъществява чрез учебна (клинична) практика и преддипломен стаж.

Обучението по специалността "Акушерка" осигурява:

- Задълбочени познания за науките, на които се основават дейностите на акушерките;
- Достатъчни познания за професионалната етика на професията и на нормативните актове, които я регламентират;
- Достатъчни общомедицински познания (биологични функции, анатомия и физиология), познания по фармакология в областта на акушерството и неонатологията, както и знания за връзката между здравословното състояние и физическата и социалната среда на човека, и неговото поведение;
- Достатъчен клиничен опит, придобит в акредитирани лечебни заведения, който позволява на акушерката, независимо и като поема изцяло и в необходимата степен отговорност, освен при патологични случаи, да следи пренаталната фаза и да осигури пренаталните грижи, раждането и последващите манипулации, постнаталните грижи и да реанимира новородени до появата на лекар;
- Достатъчно разбиране на обучението на здравни работници и опит от работата с такива работници.

III. ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ

Акушерката в България е лице с висше образование, получило диплом от акредитирано висше медицинско училище, в което обучението съответства на Единните държавни изисквания за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър”, с професионална квалификация „Акушерка”.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П
		Страница 4 от 10

Акушерката работи самостоятелно и съвместно във взаимодействие с лекаря, като изпълнява отговорни задачи в различни сектори на здравеопазването, полагайки комплексни грижи за физическото, психическото и социалното здраве на населението. Извършва превантивна дейност, свързана със социално-значимите заболявания.

За изпълнение на многостранните и отговорни задачи тя притежава знания относно профилактиката, промоцията, диагностиката, лечението и рехабилитацията при различните заболявания.

А. ОБЩИ ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ:

Акушерката, при практикуване на професията, прилага и спазва нормативните изисквания и правилата за добра практика. Осъществяването на акушерските грижи се основава на:

- професионална компетентност;
- конфиденциалност;
- адекватна преценка на състоянието на пациента и потребностите от акушерски грижи;
- зачитане волята и достойнството на пациента;
- планиране и качествено осъществяване на акушерските грижи;
- непрекъснатост и адекватност на грижите за пациента;
- прилагане на акушерските алгоритми, технически фишове и протоколи;
- информираност на пациента за полаганите грижи и извършването на необходимите процедури и манипулации;
- активно участие на пациента в процеса на вземане на решения относно акушерските грижи;
- прецизна оценка на осъществените грижи;
- ефективни професионални комуникации.

Б. СПЕЦИФИЧНИ АКУШЕРСКИ КОМПЕТЕНЦИИ

I. Професионални дейности, които акушерките могат да извършват самостоятелно или по назначение от лекар

Професионалните дейности, които акушерката може да извършва самостоятелно:

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П Дата: 12.06.2013 г. Страница 5 от 10

1. Предоставяне и събиране на зравна информация, включваща:

- а) запознаване на пациента със структурата, организацията и работния график на лечебното заведение;
- б) запознаване на пациента с дейностите по промоция, профилактика, превенция, диагностика, лечение или рехабилитация, които се осъществяват от лечебното заведение;
- в) запознаване на пациента с неговите права и задължения;
- г) предоставяне на подходяща информация и консултиране по въпросите на семейното планиране;
- д) информиране на пациента с цел получаване на информирано съгласие при извършване на изследвания и манипулации;
- е) водене на медицинска документация;
- ж) изготвяне на необходимите доклади и анализи, свързани с дейността;
- з) даване на указания на пациента за вземане на материал за медико-биологични анализи;
- и) проследяване и регистрация на лабораторни изследвания, манипулации и здравни грижи.

2. Промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите, включваща:

- а) промоция, профилактика и консултиране за социалнозначимите заболявания;
- б) оказване на грижи за психичното, физическото и социалното здраве на жените;
- в) извършване на профилактика в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве:
  - даване на съвети за хигиена и хранене на бременни, жени в пуерпералния период и гинекологично болни;
  - консултиране за хигиена и предпазване от развитието на декубитуси при рискови за това пациенти;
- г) превенция и профилактика на сексуално предавани инфекции, ХИВ и СПИН, токсикоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето, насилието, трудовите и битовите злополуки;
- д) оценка на рискови фактори за здравето;
- е) консултиране по въпросите на семейното планиране, сексуалното и репродуктивно здраве;
- ж) информиране при безплодие;
- з) промоция на кърменето;

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 03.08.01-02
	КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА	Издание: П
		Дата: 12.06.2013 г.
		Страница 6 от 10

- и) идентифициране на здравни проблеми и съвети на лица с повишен здравен риск;
- к) оказване на психологична помощ на пациента и семейството;
- л) превенция на злокачествени заболявания на репродуктивната система;
- м) консултиране за отглеждане на новородено, включително за хранене, хигиена, имунизации;
- н) обучение на жени за самоизследване на млечни жлези;
- о) изготвяне на програма за подготовка на бъдещи родители.

3. Медицински и здравни грижи, включващи:

- а) диагностициране на бременност;
- б) проследяване на нормална бременност:
  - антропометрия;
  - аускултация на детски сърдечни тонове с акушерска слушалка или ултразвуков апарат;
  - акушерска мензурация, включително външна пелвиметрия;
  - външно акушерско изследване;
  - извършване на кардиотокографски запис;
- в) проследяване на общото състояние на бременна жена, включително регистриране на пулс, дишане и артериално кръвно налягане, както и интерпретация на резултатите;
- г) интерпретация на резултатите от клинично-лабораторни изследвания при нормална бременност при наблюдение в извънболничната помощ;
- д) назначаване на прегледи за ранна диагноза на рискова бременност в извънболничната помощ;
- е) грижи за майката и за новородени деца до 45-ия ден след раждането;
- ж) извършване на тоалет на новороденото;
- з) обучение в техника на кърмене и поддържане на лактацията;
- и) провеждане на пробно кърмене;
- к) назначаване и проследяване провеждането на хигиенно-диетичен режим;
- л) обработка на пълния остатък;
- м) назначаване на необходимите прегледи за ранна диагноза при новородени с проблем в извънболничната помощ;
- н) полагане на грижи и наблюдение в пуерпериума, включително преглед за инволюцията;